

Nr 43.

Ankom till Riksdagens kansli den 10 mars 1911 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra majorsbostället Orreda nr 1 i Jönköpings län.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 3 nästlidne februari aflåten, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad proposition, nr 73, har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att tre till förra majorsbostället 2 mantal Orreda nr 1 Norr- och Södergård i Flisby socken af Jönköpings län hörande områden, nämligen torpet Hagen, lägenheten Glahytt samt ett genom östra stambanans sträckning öfver egendomen densamma fränskildt obebyggdt område må hvar för sig med i statsrådsprotokollet närmare angifven areal enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser från ifrågavarande egendom upplåtas med förbehåll, att å lägenheterna befintliga, kronan ej tillhöriga hus icke ingå i upplåtelsen.

Departementschefen har till förberörda statsrådsprotokoll i detta ärende anfört följande:

»Vid en den 16 november 1909 hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1912 af förra majorsbostället

2 mantal Orreda nr 1 Norr- och Södergård i Flisby socken af Jönköpings län, hvilken egendom lämnar mer än 600 kronor i årligt arrende, hafva uppskattningsmännen väckt förslag om försäljning af vissa lägenheter från egendomen.

Med anledning häraf har domänstyrelsen i skrifvelse den 16 september 1910 underställt ärendet Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning och därvid öfverlämnat instrumentet öfver berörda uppskattningsförrättning, Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes skrifvelse i ärendet samt öfriga till detsamma hörande handlingar, däribland en af förste landtmätaren Yngve Ostwald år 1908 öfver inägorna samt yttergränserna kring utmarken till egendomen upprättad karta med tillhörande beskrifning.

Af de inkomna handlingarna inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, som är belägen 0,4 mil från Flisby järnvägsstation å Östra stambanan, innehåller en sammanlagd areal af 330 hektar 57,3 ar.

Å egendomen finnes ett torp, benämndt Hagen, som är bebyggdt med boningshus och ladugård, tillhöriga kronan, samt med bod och svinhus, tillhöriga boställets arrendator C. G. Pettersson. Detta torp har af Carl Eklund innehafts under 21 år och därunder brukats väl.

Vidare finnes å egendomen en lägenhet, benämnd Glahytt, som är bebyggd med — förutom svinhus och lada tillhöriga lägenhetens innehafvare Carl Nilsson — boningshus, ladugård och bod tillhöriga arrendatorn Pettersson.

Uppskattningsmännen hafva föreslagit, att torpet Hagen och lägenheten Glahytt måtte hvar för sig från egendomen afsöndras och försäljas, torpet med ett å förberörda karta med röda gränslinjer utmärkt område, omfattande ägofigurerna nr 188—210 samt delar af ägofigurerna nr 99, 100 och 211 med en sammanlagd areal af 15 hektar 96 ar, däraf 35,7 ar tomt, 5 hektar 84,8 ar åker, 9 hektar 60,7 ar skogs- och betesmark samt 14,8 ar impediment, mot en köpeskillning af 4,820 kronor, och lägenheten med ett å kartan likaledes med röda gränslinjer utmärkt område, omfattande å förberörda karta ägofigurerna nr 161—168, 171 och 172 samt delar af nr 68, 98, 99, 173 och 174 med en areal af tillhoppa 10 hektar 10,1 ar, däraf 13,6 ar tomt, 3 hektar 48,3 ar åker, 5 ar äng, 6 hektar 33,8 ar skogs- och betesmark samt 9,4 ar impediment, mot en köpeskillning af 2,300 kronor. Uppskattningsmännen hafva förordat, att torpet måtte hembjudas Eklund och lägenheten arrendatorn Pettersson, hvilken ganska lång tid eller sedan den 14 mars 1892 innehaft egendomen och därunder skött densamma väl samt nu önskade köpa jorden till lägenheten för att där bilda sig ett ålderdomshem.

Vidare hafva uppskattningsmännen föreslagit, att ett genom östra stambanans sträckning öfver egendomen densamma frånskildt obebyggt område, innefattande ägofigurerna å kartan nr 225—227 om tillhoppa 1 hektar 40,3 ar, däraf 19,3 ar åker, 1 hektar 4 ar äng och 17 ar skogs- och betesmark, jämväl måtte från egendomen afsöndras och försäljas till pris, ej understigande 385 kronor.

De till försäljning ifrågasatta områdena hafva åsatts följande arrendevärden, nämligen Hagen 220 kronor, Glahytt 160 kronor och det obebyggda området 15 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande har förklarat sig icke hafva något att erinra mot försäljningen af och saluvärdet å ifrågasvarande områden.

Med tillkännagifvande, att enligt under hand från tjänstförrättande landskamreraren i länet infordrad upplysning förbemälde arrendatorn Pettersson vore född år 1853 och ej taxerad för inkomst af kapital eller arbete ej heller till utgörande af inkomstskatt, har domänstyrelsen, som lika med uppskattningsmännen och Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande ansåge Pettersson böra, därest lägenheten Glahytt komme att försäljas, få komma i åtnjutande af företrädesrätt att förvärfva densamma, förordat de ifrågasatta försäljningarna.»

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 10 mars 1911.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.

Det skulle här antecknas, att herr *E. A. Lindblad* icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.
